

פרק ז' – חזון 4 החיות

Rashi Daniel 7

(4) It was like a lion, and it had the wings of an eagle; that is the kingdom of **Babylon**, which was ruling at that time...

resembling a bear: This represents the kingdom of **Persia**, which will reign after Babylon, who eats and drinks like a bear and is enwrapped in flesh like a bear.

(6) four wings... four heads: They are the four rulers to whom **Alexander of Macedon** allotted his kingdom at his death, as is written in the book of Joseph ben Gurion (Book 3, ch. 14), for this third beast is the **kingdom of Antiochus**, and it is called נמר (מַנְמֹרוֹת) because it issued decrees upon Israel [which were] spotted and varied one from the other.

(7) and... ten horns: The angel explained to him that these are the ten kings who would ascend [the throne] of **Rome** before **Vespasian**, who would destroy the Temple.

1. רש"י דניאל ז'

(ד) קדמיתא כאלה וגפין דיינשר לה - היא כאריה ולה כנפי נשר זו היא **מלכות בבל** שהיתה מושלת באותה שעה דמיה לדב - זה רמז **למלכות פרס** שתמלך אחר בבל שאוכלים ושותים כדוב ומסורבלים בבשר כדוב
(ו) גפין ארבע... וארבעה ראשין וגוי וארבעה ראשין - הם די מושלים שחלק להם **אלכסנדרוס מוקדון** במותו את מלכותו כמו שכתוב בספר יוסף בן גוריון שהחיה הזאת השלישית היא **מלכות אנטיוכוס** ונקרא נמר על שם שהיתה גוזרת גזרות על ישראל מנומרות ומשוונות זו מזו
(ז) וקרנן עשר - עשר קרנות זו פי לו המלאך שהם עשרה מלכים שיעמדו **לרומי קודם לאספסינוס** שחרב את הבית:

that Kohath lived after Amram was born, and those that Amram lived after the birth of Moses.

Biblical Chronology according to רבה

2. בראשית טו

(יג) ויאמר לאברם דע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה: (יד) וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול: (טו) ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה טובה: (טז) ודור רביעי ישובו הנח כי לא שלם עון האמרי עד הנח:

And [God] said to Abram, "Know well that your offspring shall be strangers in a land not theirs, and they shall be enslaved and oppressed four hundred years; but I will execute judgment on the nation they shall serve, and in the end they shall go free with great wealth. As for you, You shall go to your ancestors in peace; You shall be buried at a ripe old age. And they shall return here in the fourth generation, for the iniquity of the Amorites is not yet complete."

3. רש"י שם

(יג) כי גר יהיה זרעך - משנולד יצחק עד שיצאו ישראל ממצרים ארבע מאות שנה כיצד? יצחק בן ששים שנה כשנולד יעקב, ויעקב כשירד למצרים אמר ימי שני מגורי שלשים ומאת שנה, הרי ק"צ, ובמצרים היו מאתים ונעשר כמנן רד"ו, הרי ארבע מאות שנה.

ואם תאמר במצרים היו ארבע מאות, הרי קהת מירדתי מצרים היה, צא וחשב שנותיו של קהת ושל עמרם ושמונים של משה שהיה כשיצאו ישראל ממצרים, אין אתה מוצא אלא שלש מאות וחמשים, ואתה צריך להוציא מהן כל השנים שחי קהת אחר לדת עמרם ושחי עמרם אחר לדת משה:

From the birth of Isaac until Israel left Egypt was a period of 400 years. How so? Isaac was 60 years old when Jacob was born, and Jacob when he went down to Egypt himself stated, (Genesis 47:9) "The days of the years of my sojourning are a hundred and thirty years", making together 190 years. In Egypt they were 210 years – corresponding to the numerical value of the word רדו – making altogether 400 years.

If, however, you say that they were in Egypt 400 years – well, Kohath was one of those who went down to Egypt with Jacob; go and add up the years of Kohath (130), those of Amram (137), and the 80 years that Moses was old when Israel left Egypt, and you only have about 350, and you really have to deduct all the years

4. מלכים א פרק ו'

(א) ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל מארץ מצרים בשנה הרביעית בחדש זה הוא החדש השני למלך שלמה על ישראל ויבן הבית ליקוק:

In the four hundred and eightieth year after the Israelites left the land of Egypt, in the month of Ziv—that is, the second month—in the fourth year of his reign over Israel, Solomon began to build the House of the LORD.

5. תוספתא זבחים פרק יג הלכה ו

ימי אוהל מועד שבמדבר ארבעים חסר אחת ושבגלגל ארבע עשרי שנה ושבשילה שלש מאות ושבועים חסר אחת ושבנוב ובגבעון חמשים ושבוע בבית עולמים ארבע מאות ועשר לבנינו הראשון ארבע מאות ועשרים לבנינו האחרון:

6. יר' מגילה א:יב

ובירושלם עשו בבנין הראשון ארבע מאות ועשר ובבנין האחרון ארבע מאות ועשרים. לקיים מה שניאמר גדול יהיה כבוד הבית הגה האחרון מן הראשון.

But in Jerusalem they spent 410 years at the first Temple and 420 at the last Temple, to confirm what has been said, the glory of this last Temple will be greater than that of the first.

CE Cross Reference Key: 3760

(5783 – 3760 = 2023)

1948 (-1812 CE)	Birth of Avraham
+100 2048 (-1712 CE)	Birth of Yitzchak
+400 2448 (-1312 CE)	Exodus (רש"י / סדר עולם)
+480 2928 (-832 CE)	1 st Temple (Kings I:6)
+410 3338 (-422 CE)	1 st Temple Destroyed
+70 3408 (-352 CE)	2 nd Temple Begins
+420 3828 (+68 CE)	2 nd Temple Destroyed

8. דניאל ח'

(יג) וְאֶשְׁמְעָה אֶחָד קְדוֹשׁ מְדַבֵּר וַיֹּאמֶר אֶחָד קְדוֹשׁ לִפְלִמּוֹנִי
הַמְדַבֵּר עַד מֵתֵי הַחַיִּזוֹן הַתְּמִיד וְהַפֶּשַׁע שְׁמֵם תַּת וְקִדְשׁ
וַיִּצְבֵּא מִרְמָס: (יד) וַיֹּאמֶר אֵלַי עַד עָרֵב בֶּקֶר אֲלָפִים וּשְׁלֹשׁ
מֵאוֹת וְנִצְדַק קִדְשׁ:

(13) Then I heard a holy one speaking; and another holy one said to that one who spoke, "How long shall the vision concerning the continual burnt-offering and the appalling transgression be, so as to allow the sanctuary and the host to be trampled underfoot?" (14) And he said to me, "To **two thousand and three hundred evenings and mornings**; then the sanctuary shall be victorious."

9. דניאל י"ב

(יא) וּמַעַת הַיּוֹסֵר הַתְּמִיד וְלִתַּת שְׁקוּץ שְׁמֵם יָמִים אֲלֹף
מֵאוֹתִים וְתִשְׁעִים: (יב) אֲשֶׁרִי הַמְחַכָּה וְנִגְיַע לְיָמִים אֲלֹף
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְחֲמִשָּׁה:

(11) And from the time that the continual burnt-offering shall be taken away and the appalling, detestable thing is set up, there shall be **one thousand two hundred and ninety days**. (12) **Happy is he that waits, and comes to the one thousand three hundred and thirty-five days.**

Rashi 8:14

Until evening and morning, one thousand and three hundred I saw an interpretation in the name of Rav Saadia Gaon for this matter, but **it has already passed**, and he interpreted further "until evening and morning," that evening about which it says (Zech. 14:7): "and it shall come to pass that at eventide it shall be light," and we are confident that our God's word will stand forever; it will not be nullified... but we will hope for the promise of our king for end after end, and when the end passes, it will be known that the expounder has erred in his interpretation, and the one who comes after him will search and expound in another manner.

Rashi 7:25

until a time, two times, and half a time This is an obscure end, as was said to Daniel (12:4): "And you, Daniel, close up the words and seal," and the early commentators expounded on it, each one according to his view, and the ends have passed.

We can still interpret it as I saw written in the name of Rav Saadia Gaon, that they are the 1,335 years stated at the end of the Book (12:12): "Fortunate is he who waits [and reaches the days one thousand three hundred and thirty-five]," and he explains the appointed time as until the time of two times and a half time, and he [Rav Saadia Gaon] said that the times are 480 [years], which is the time from the Exodus from Egypt until the Temple was built, and 410 [years], [which are] the days of the First Temple, totaling 890, and another half of this time, 445, totaling 1,335. Figure these from the time the daily sacrifice was discontinued until the daily sacrifice will be restored to its place; it was discontinued six years prior to the destruction, and there is somewhat of a proof in this Book. [See Rashi to 8:14.] Others bring further proof to this computation, namely that (Deut. 31:18): "And I, will hide My face" [the words] הַסְתֵּיר אֶסְתִּיר add up in gematria to 1,335

CE Cross Reference Key: 3760

(5783 – 3760 = 2023)

	1948 (-1812 CE)	Birth of Avraham
+100	2048 (-1712 CE)	Birth of Yitzchak
+400	2448 (-1312 CE)	Exodus / רש"י
+480	2928 (-832 CE)	1 st Temple (Kings I:6)
+410	3338 (-422 CE)	1 st Temple Destroyed
+70	3408 (-352 CE)	2 nd Temple Begins
+420	3828 (+68 CE)	2 nd Temple Destroyed

Key Numbers in Daniel**7. דניאל ז': כה**

וּמַלְיָן לְצַד עֲלֵאָה וּמַלְל וּלְקַדְשֵׁי עֲלִיּוֹנִין וְבִלְא וַיִּסְבֵּר
לְהַשְׁגִּיחַ זְמַנֵּי וְדַת וְיִתְגַּבְּיוּ בִּידָה עַד עֶדֶן וְעֵדֵנִיו וּפְלַג
עֶדֶן:

He will speak words against the Most High, and will harass the holy ones of the Most High. He will think of changing times and laws, and they will be delivered into his power for a **time, times, and half a time**.

10. רש"י ח:יד - על חישובי "קצ"

(יד) עַד עָרֵב בֶּקֶר אֲלָפִים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת - ראיית פתר בשם רבינו סעדיה לדבר וכבר עבר¹ ופתר עוד עד ערב בקר עד שיבוא אותו הערב שנאמר בו והיה לעת ערב יהיה אור ובטוחים אנו כי דבר אלהינו יקום לעולם לא יופר... ואנו נוחיל להבטחת מלכנו קצ אחר קצ ובעבור קצ הדורש נודע כי טעה במדרשיו, והבא אחריו יתור וידרוש דרך אחרת

11. רש"י ז': כה (1040-1105)

עַד עֶדֶן וְעֵדֵנִיו וּפְלַג עֶדֶן - קצ סתום הוא זה כאשר נאמר לדניאל סתום הדברים וחתום ודרשוהו הראשונים איש לפי דעתו וכלו הקצים ויש לנו לפותרו עוד כאשר ראיתי כתוב בשם רב סעדיה הם אלף וגי' מאות ולי"ה שנים (1335) האמור בסוף הספר אשרי המחכה וגוי' ופי' המועד עד עת שני עתים וחצי עת ואמר שהעתים הם ד' מאות ופי' (480) שמיום צאתם ממצרים עד שנבנה הבית, וד' מאות ועשר (410) ימי מקדש ראשון הרי תתי"ץ (890) ועוד חצי העת הזה תמי"ה (445) הרי אל"ף שלי"ה (1335=890+445) את אלה חשוב מעת הוסר התמיד עד שוב זבח התמיד אל מקומו והוא הוסר שש שנים לפני החורבן (62=3822) ויש קצת ראייה בספר זה, ועוד יש מביאין ראייה לחשבון זה הסתר אסתיר פני הסתר אסתיר בגי' אלף ושלי"ה (1335)

- 1335 = גי' אלף שלש מאות שלשים וחמשה
- 410, 480 = עת
- 410+480+(1/2)(410+480)=1335 = עת+עת+חצי עת
- 6 years before the *churban* בוטל התמיד

62 CE +1335 = 1397 CE!

¹ Saadia Gaon (882-942 CE) calculates 2300 years from the Exodus – 2300+2448=4748, or the year **988 CE**

13. מלבי"ם דניאל פרק ז פסוק כה (1809-1879)

אחר שסתם ולא פירש איזה ערך, בודאי כיון על עת ידוע, והוא או ארבע מאות שנה מועד גלות מצרים, או ת"י שנה זמן שעמד מקדש ראשון, וכן פי' חז"ל וכל הקדמונים, רק שהם פירשו פלג ערך חצי זמן מארבע מאות או מת"י שנה, ולפי"ז כלו כל הקצים, והאמת הוא שפי' פלג ערך חצי זמן הכולל של ערך ועדנים ואם נחשוב הערך ד' מאות שנה, שלשה עדנים הם אלף מאתים, וחצי ערך הוא שש מאות שנה, סה"כ ח"י מאות שנה, ויגיע הזמן בשנת תרכ"ח (1868=5628), שאז יכלו ח"י מאות שנה מזמן חורבן בית קדשנו ע"י הרומיים, רק זמן זה לא יתאים עם יתר הזמנים שיבואו בספר הזה

- $400 = \text{Egyptian slavery} (x3) = \text{ערך}$
- $\text{פלג ערך} = \text{half the entire calculation}$
- $400 \times 3 + (\frac{1}{2} (400 \times 3)) = 1800$
- $3828 + 1800 = 5628 = \underline{1868 \text{ CE}}$

מלבי"ם שם (המשך)

ומוכרח שהערך הוא ת"י שנה כזמן עמידת בית ראשון, שלשה עדנים הם אלף ר"ל ($410 \times 3 = 1230$) שנה, וחצי ערך הוא תרס"ו (615), סה"כ אלף שמונה מאות מ"ה שנה (1845), ויגיע זמן הקץ בשעת תרע"ג ($1913 = 5673$) והוא מתאחד עם יתר המועדים הבאים בספר כמו שיתבאר, וזמן זה בא שנית בסי' י"ב שאמר המלאך לדניאל כי למועד מועדים וחצי תכלינה כל אלה, ואחר שהזמן סתום וזמנים הידועים בימי דניאל היו שנים ארבע מאות ות"י, לא רחוק כי לכן הוכפל הדבר להודיע שכיון על בי הזמנים שלמועד מועדים וחצי מזמן של ארבע מאות שהוא בשנת התרכ"ח ($1868 = 5628$) תהיה ההתחלה, והדבר ימשך עד מועד מועדים וחצי מזמן השני הידוע שהוא זמן ת"י של בית ראשון, ויגיע אחרית הדבר בשנת תרע"ג: ($1913 = 5763$)

- $410 = 1^{\text{st}} \text{ Temple era} (x3) = \text{ערך}$
- $\text{פלג ערך} = \text{half the entire calculation}$
- $410 \times 3 + (\frac{1}{2} (410 \times 3)) = 1230 + 615 = 1845$
- $3828 + 1845 = 5673 = \underline{1913 \text{ CE}}$

12. אברבנאל - מעייני הישועה ח:י (1437-1508)

אבל המספר הזה איננו שוה בעבור שבעונותינו שרבו באנו עד קצו ואין עוזר לו, כי הנה בשנת שלשת אלפים ותתכ"ח ($68 = 3828$) לבריאת עולם נחרב בית שני וכשתחבר אליהם אלף ושל"ה מהמספר שעשו השלמים האלה היה ראוי להיות זמן הקץ כפי דרכם בשנת חמשת אלפים וקס"ג ($1403 = 5163$) ליצירה והזמן הזה חלף הלך לו קרוב למאה שנה ואנחנו לא נושענו. גם כי פשט הכתוב לא יסבול שיהיה כלל ופרט כי הנה אמר ערך ועדנים עם וי' מורה שהם ג' זמנים וחצי.

... וכן קצים אחרים שזכרו חכמים אחרים בני עמנו אין צורך לזכרן פה כיון שהזמן בעונותינו העיד כי שקר נחלו במניניהם הבל ואין בס מועיל.

והעולה על רוחי בזה הוא שעריך הוא זמן ועדנים ב' זמנים ויהיו אם כן שלשה זמנים וחצי זמן. והעריך הוא הזמן אשר התמיד מקדש ראשון בבנינו וכבודו שהם ת"י (410) שנה כרז"ל, וקרא זמן הזה עידן לפי שבו היה הערבות והעידן בבית ה' ולא היו נכנעים לאויביהם, ולפי שהיה הזמן מעידן הזה ידוע לדניאל ולכל בני הגולה לכן עשה המלאך מספרו ומנין קצו בנוי עליו ויעלה א"כ המספר הזה ג' פעמים וחצי אלף ותל"ה (1435) שנה, וכשתחברם לג' אלפים ותתכ"ח (3828) ליצירה שנחרב בית שני שאז נתנו ישראל ביד הרומיים יהיה זמן הקץ וסוף הגלות בע"ה שנת ה' אלפים ורס"ג ($1503 = 5263$) ליצירת העולם ועלי להסכים שאר המספרים שיבאו בשאר המראות עם זה.

Option 1:

- Key number = 1335 (like Rashi)
- $3828 - 2^{\text{nd}} \text{ Temple destruction}$
- $3828 + 1335 = 5163 = \underline{1403 \text{ CE}}$

Option 2:

- ערך+עדנים = 3 עתים, + פלג ערך
- עת = בית ראשון = 410
- $410 + 410 + 410 + 205 = 1435$
- $3828 - 2^{\text{nd}} \text{ Temple destruction}$
- $3828 + 1435 = 5263 = \underline{1503 \text{ CE}}$

16. מלכי פרס העיקרים

1. כורש
2. כמבוזי
3. דריוש I
4. כסרכס
5. ארתחשתא I
6. דריוש II
7. ארתחשתא II
8. ארתחשתא III
9. ארס
10. דריוש III

14. אבות ה:ב

יהודה בן תימא אומר הוי עז כנמר וקל כנשר ורץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים הוא היה אומר עז פנים לגיהנם ובשת פנים לגן עדן
Judah ben Tema said: Be strong as a leopard, and swift as an eagle, and fleet as a gazelle, and brave as a lion, to do the will of your Father who is in heaven. He used to say: the arrogant is headed for Gehinnom and the blushing for the garden of Eden.

15. ירמיהו פרק כז פסוק ז

וְעָבְדוּ אֹתוֹ כָּל הַגּוֹיִם וְאֶת בְּנוֹ וְאֶת בֶּן בְּנוֹ עַד בֹּא עַת אֲרֻצּוֹ
גַּם הוּא וְעָבְדוּ בּוֹ גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדֹלִים:

All nations shall serve him, his son and his grandson—until the turn of his own land comes, when many nations and great kings shall subjugate him.